

OPONENTNÍ POSUDEK

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování

Předmět posudku:

Bakalářská práce – „Restaurování pole A7 a B4 na Kamenné kašně v Kutné Hoře se specializací na zkoušky tmelů pro plastické retuše částí architektury z hořického pískovce“

Autor bakalářské práce: Radka Nádvorníková

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Jiří Novotný, ak. soch.

Oponent: Vojtěch Adamec, ak. soch.

a) Hodnocení textové části bakalářské práce

Část bakalářské práce zpracovaná studentkou Radkou Nádvorníkovou ve formě restaurátorské zprávy, dokumentující průběh restaurování výše uvedeného pole Kamenné kašny v Kutné Hoře je zpracována ve struktuře a formě, která vyhovuje požadavkům vyhlášky č. 66/1988 Sb..

Tato část bakalářské práce studentky je formálně uspořádána podle požadované struktury a ve většině částí ji naplňuje i příslušným obsahem. Bohužel některé pasáže trpí přílišnou stručností až heslovitostí a tím, že autorka bakalářské práce nedokáže vždy přesně popsat zjištěné skutečnosti. V některých částech je text špatně srozumitelný, a to jak z hlediska výstavby celého textu, tak významu jednotlivých vět. Restaurátorská zpráva je sice text určený především osobám pohybujícím se daném oboru a znalých tedy určitého kontextu, ale v této podobě se stává obtížně srozumitelným i pro ně. Větám chybějí slovesa a celek postrádá snahu vyprávět příběh, kterým ostatně restaurování každé památky je.

Nejhůře zpracovanými částmi zprávy jsou kapitoly věnované historii památky a jejímu popisu, ze kterého je zřejmé, že si studentka neví se strukturou popisu příliš rady a že v terminologii z oblasti architektonického tvarosloví se také příliš dobře neorientuje. To se pak pochopitelně promítá i do popisu stavu památky před restaurováním.

Z celé kapitoly zabývající se vyhodnocením výsledků restaurátorského průzkumu se autorce úplně vytrácí skutečnost, že se jedná o výtvarné dílo vyznačující se jistými specifickými hodnotami jako je míra autenticity dochování dané památky, stopy stáří a řada dalších. Matérie, ze které byla kašna zhotovena, je tu jen prostředníkem určité výtvarné koncepce, která se na ní sice nějakým způsobem podílí, ale není zdaleka jedinou ani nejvýznamnější složkou struktury dané památky. Jedinou částí, kde se v textu objevují náznaky komplexního přístupu k danému dílu, je návrh postupu prací, a to v souvislosti s volbou koncepce pro jednotlivé etapy restaurátorského zásahu od čištění po barevnou retuš. Zde je zřejmé, že autorka chápe, co je pro toto výtvarné dílo určující.

Z hlediska celkového rozvrhu textu bychom autorce také doporučili pro větší přehlednost zprávy, zprávy z průzkumů, které realizoval někdo jiný, vložit na závěr práce ve formě přílohy a do samotného textu uvést jen stručné shrnutí jejich výsledků s odkazem. Vzhledem k tomu, že celek má jednotnou grafickou úpravu, není i přes použitý poznámkový aparát, ve kterém je autor dané pasáže uveden, vždy úplně zřejmé, kde začíná a kde končí text, který psal někdo jiný, a kde začíná text autorky práce.

Kromě výše uvedeného mám k textu v předloženém rozsahu drobné konkrétní připomínky:

1. Ad Údaje o památce:

Rozměry - Je třeba vždy uvést rozměry, případně alespoň odkaz na zaměření či jinou plánovou dokumentaci. Vzhledem k tomu, že každý student pracoval na jiném poli, bylo by vhodné uvést základní rozměry každého daného pole.

Předchozí restaurátorské zásahy - V této části je vhodnější uvést sice jen stručné, ale konkrétní údaje týkající se datace, autora a rozsahu prováděných prací v rámci dané úpravy či restaurátorského zásahu. Podrobnější popis těchto starších oprav a úprav památky včetně nějakého komentáře by bylo vhodnější zařadit jako samostatnou kapitolu v návaznosti na vyhodnocení výsledků restaurátorského průzkumu. Ostatně autorka má v textu kapitolu nazvanou „Historie objektu“, ve které se bohužel omezila na obecné konstatování typu – „objekt byl často opravován“.

3. Ad Popis pole:

V úvodní části popisu by měla být uvedena stručná charakteristika daného objektu. V popisu daného pole mohla autorka využít popisu uvedeného v textu odůvodnění závazného stanoviska, které najdeme v příloze zprávy, pokud si s ním sama nevěděla rady.

4. Ad Cíle průzkumu:

Cíle průzkumu jsou formulovány příliš obecně, málo se vztahují k samotné památce. Není zřejmé proč by měly být prováděny právě tyto a ne jiné analýzy.

Fotodokumentace naopak je zpracována velmi přehledně, snímky jsou kvalitní a jejich popisky i řazení jednotlivých snímků vytváří dobrou představu o průběhu restaurování. Obdobně je zpracována i grafická dokumentace.

Doporučuji uvedené připomínky zohlednit před odevzdáním restaurátorské zprávy investorovi.

K rozšířené části praktické bakalářské práce věnované zkouškám tmelů pro plastické retuše částí architektury z hořického pískovce nemám žádné zásadní připomínky. I tomuto textu by pouze svědčilo určité doplnění a rozvedení některých faktů.

b) Hodnocení realizace restaurátorského zásahu

Restaurátorský zásah byl proveden zcela v souladu s vytyčenou koncepcí. Velmi dobře byly provedeny jak ty etapy restaurátorského zásahu, které vedly především k odstranění příčin degradace samotného kamene, tak ty etapy, jejichž cílem mimo jiné byla celková prezentace restaurovaného díla, znovuoživení jeho výtvarných hodnot, ale i esteticky přijatelné zapojení stop stáří. Provedené modelační doplňky ctí tvarový řád architektonického tvarosloví, podtrhují jeho rytmus a znovuoživují čitelnost jeho skladby. Stejně byla koncipována i lokální barevné retuš, kde se studentka, jak dokládá přiložená fotodokumentace, nesoustředila pouze na zapojení nově doplněných tvarů do barevného a plastického kontextu okolí, ale potlačila i některé čistě estetické defekty jako je příliš velký kontrast mezi některými plochami po očištění atp.

Studentka tak prokázala, že je schopna samostatně realizovat komplexní restaurátorský zásah včetně závěrečné prezentace a interpretace díla v souladu s požadavky současné památkové péče.

Závěrečné hodnocení:

Přes uvedené připomínky doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě. Uvedené nedostatky v písemné části práci nemají zásadní charakter. Z celkového pohledu bylo samotné restaurování provedeno výborně, restaurátorská zpráva zpracována velmi dobře, teoretická část věnovaná zkouškám tmelů výborně méně, a proto doporučuji stupeň hodnocení výborně méně.

V Praze dne 20. září 2011

Vojtěch Adamec, ak. soch.